

פרשת שופטים – רביעי

^(א) וְכִי־יָבֹא הַלֵּוֹי מֵאַחֵר וַאֲרִי יִיְתִי לַיּוֹאֵה שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גֵר שָׁם וּבָא בְּכָל־אֹת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה:

רש"י > וְכִי יָבֹא הַלֵּוֹי. יכול, בְּכֵן לֵוִי וְדָא הִכְתוּב מְדַבֵּר תִּלְמוּד לֹמַר: "וְשֵׁרֶת". יִצְאוּ לָוִים שָׂאִין רְאוּיִין לְשֵׁרוֹת: וּבָא בְּכָל אֹת נַפְשׁוֹ וְגו' :: לְמַד עַל הַכֹּהֵן שָׂבָא וּמִקְרִיב קִרְבָּנוֹת נִדְבָתוֹ אוֹ חֻבָּתוֹ, וְאִפְלוּ בְּמִשְׁמֶר שָׂאִינוּ שְׁלוֹ. דְּבַר אַחֵר: עוֹד לְמַד עַל הַכֹּהֲנִים הַבָּאִים לְרֹגֵל, שֶׁמִּקְרִיבִין בְּמִשְׁמֶר וְעוֹבְדִין בְּקִרְבָּנוֹת הַבָּאוֹת מִחֻמַּת הָרֹגֵל כְּגוֹן מוֹסְפֵי הָרֹגֵל, וְאִךְ עַל פִּי שָׂאִין הַמִּשְׁמֶר שְׁלָהֶם:

^(ב) וְשֵׁרֶת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיוּ בְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שֵׁם לִפְנֵי יְהוָה:

^(ג) חֶלֶק בְּחֶלֶק יֹאכְלוּ לֶבֶד מִמֶּכְרֵי עַל־הָאֲבוֹת: ׀

רש"י > חֶלֶק בְּחֶלֶק יֹאכְלוּ. מְלַמֵּד שְׁחֻלְקִין בְּעוֹרוֹת וּבְבִשָּׁר שְׁעִירֵי חֲטָאוֹת. יָכוֹל, אִךְ בְּדִבְרֵים הַבָּאִים שְׁלֹא מִחֻמַּת הָרֹגֵל, כְּגוֹן תְּמִידִים וּמוֹסְפֵי שַׁבָּת וְנִדְרִים וְנִדְבּוֹת, תִּלְמוּד לֹמַר: לֶבֶד מִמֶּכְרֵי עַל הָאֲבוֹת, חוּץ מִמָּה שֶׁמָּכְרוּ הָאֲבוֹת בִּימֵי דָוִד וְשִׁמּוּאֵל שֶׁנִּקְבְּעוּ הַמִּשְׁמֶרוֹת וּמָכְרוּ זֶה לָזֶה. טַל אֶתָּה שַׁבָּתָךְ וְאֲנִי אֶטַל שַׁבָּתִי:

^(ד) כִּי אֶתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לֹא־תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֵבֹת הַגּוֹיִם הָהֵם:

רש"י > לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת. אֲבָל אֶתָּה לְמַד לְהִבִּין וּלְהוֹרוֹת, כְּלוּמַר לְהִבִּין מַעֲשֵׂיהֶם כִּמָּה הֵם מְקַלְקְלִין וּלְהוֹרוֹת לְבִנְיָךְ לֹא תַעֲשֶׂה כֵךְ וְכך שְׁזֶה הוּא חֻק הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים:

^(ה) לֹא־יִמְצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבָתוֹ בָּאֵשׁ קִסָּם קִסָּמִים מְעוֹנֵן וּמִנְחִישׁ וּמִכִּשָּׁף:

רש"י > מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבָתוֹ בָּאֵשׁ. הוּא עֲבוּדַת הַמֶּלֶךְ עוֹשֶׂה מְדוּרוֹת אֵשׁ מִכָּאֵן וּמִכָּאֵן וּמַעֲבִירוֹ בֵּין שְׁתֵּיהֶם: קִסָּם קִסָּמִים. אִיזְהוּ קוֹסֶם הָאוֹחֵז אֶת מַקְלוֹ וְאוֹמֵר: אִם אֵלֶךְ אִם לֹא אֵלֶךְ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר: עָמִי בַּעֲצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יִגִּיד לוֹ: מְעוֹנֵן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵלּוּ נוֹתְנֵי עֲוֹנוֹת שְׁאוּמְרִים עוֹנָה פְּלוּגִית יָפָה לְהִתְחִיל וּחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵלּוּ אוֹחֲזֵי הָעֵינִים: וּמִנְחִישׁ. פִּתּוֹ נִפְלָה מִפִּיו, צָבִי הַפְּסִיקוּ בְּדֶרֶךְ, מַקְלוֹ נָפַל מִיָּדוֹ:

^(ו) וְחֵבֶר חֶבֶר וְשֹׂאֵל אוֹב וַיִּדְעֵנִי וְדִרְשׁ אֶל־הַמֵּתִים:

רש"י > וְחֵבֶר חֶבֶר. שֶׁמֶצְרַף גִּחְשִׁים וְעִקְרָבִים אוֹ שְׂאֵר חַיּוֹת לְמָקוֹם אֶחָד: וְשֹׂאֵל אוֹב. זֶה מְכַשְׁפוֹת שֶׁשְׁמוֹ פִּיתוּם וּמְדַבֵּר מִשְׁחָיו וּמַעֲלָה אֶת הַמֵּת בְּבֵית הַשְּׁחִי שְׁלוֹ: וַיִּדְעֵנִי. מְכַנִּיס עֶצֶם חַיָּה שֶׁשְׁמָהּ יִדּוּעַ לְתוֹךְ פִּיו וּמְדַבֵּר הָעֶצֶם עַל יְדֵי מְכַשְׁפוֹת: וְדִרְשׁ אֶל הַמֵּתִים. כְּגוֹן הַמַּעֲלָה בְּזִכְרוֹתוֹ וְהַנְּשֹׂאֵל בְּגִלְגָּלַת:

^(ז) כִּי־תוֹעֵבֹת יְהוָה כָּל־עֲשֵׂה אֵלֶּה וּבִגְלָל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֶיךָ:

רש"י > כָּל עֲשֵׂה אֵלֶּה. עוֹשֶׂה כָּל אֵלֶּה לֹא נֶאֱמַר אֵלֶּה "כָּל עֲשֵׂה אֵלֶּה", אִפְלוּ אַחַת מֵהֶן:

^(ח) תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

רש"י > תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ. הַתְּהִלָּךְ עִמּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּתְצַפָּה לוֹ וְלֹא תַחְקֹר אַחֵר הָעֲתִידוֹת, אֵלֶּה כָּל מָה שְׁיָבֹא עָלֶיךָ קִבֵּל בְּתַמִּימוֹת וְאִז תִּהְיֶה עִמּוֹ וּלְחַלְקוֹ:

וַאֲרִי יִיְתִי לַיּוֹאֵה מִחֲדָא מִקְרוֹךְ, מִכָּל יִשְׂרָאֵל, דְּהוּא, דְּר תָּמָן; וַיִּיְתִי בְּכָל רַעוֹת נַפְשִׁיהּ, לְאַתְרָא דִּיתְרַעֵי יִי.

וַיִּשְׁמִישׁ, בְּשֵׁמָא דִּיִּי אֱלֹהִיהּ בְּכָל אַחוּהִי, לַיּוֹאֵי, דְּמִשְׁמִשִּׁין תָּמָן, קָדָם יִי.

ח חוֹלֵק כְּחוֹלֵק, יִיכָלוֹן, בְּר מִמְטְרָתָא דִּיתָה שַׁבָּתָא, דְּכִין אֶתְקִינוּ אַבְהָתָא.

ט אַרִי אֶתְ עָלִיל לְאַרְעָא, דִּיִּי אֱלֹהֶךְ יִהִיב לָךְ לֹא תִילָף לְמַעַבַּד, כְּתוּעֵבֹת עַמְמֵיָא הָאֲנוּן.

י לֹא יִשְׁתַּכַּח בְּךָ, מַעַבֵּר בְּרִיהּ וּבְרִיתִיהּ בְּנוּרָא, קָסִים קָסָמִין, מְעוֹנִין וּמִנְחִישׁ וְחִרְשׁ.

יא וְרִטִּין, רִטֵּן; וְשֹׂאִיל בְּבִדִּין וּבְזִכּוּרוֹ, וְתַבַּע מִן מִיתָא.

יב אַרִי מִרְחַק קָדָם יִי, כָּל עֲבִיד אֱלִין; וּבְדִיל, תוּעִיבְתָא הָאֱלִין, יִי אֱלֹהֶךְ, מִתְרִיךְ יְתַהוֹן מִן קְדָמָךְ.

יג שְׁלִים תְּהִי, בְּדַחְלָתָא דִּיִּי אֱלֹהֶךְ.